

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Päätöspäivämäärä 23.05.2023 § 31

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 23.05.2023

§ 31

Palvelurikemaksujen muutos

3630/08.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho p. 044 416 4658

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää muuttaa perusteluosassa listattujen kohteiden palvelurikemaksuja perusteluosan mukaisesti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Sopimuskohteiden 1, 2, 3, 4, 7, 9, Asikkala ja Padasjoki sopimukseen on kirjattu palvelurikemaksut, joiden suuruutta ja perusteita voidaan yksipuolisesti muuttaa Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan (tai sitä vastaavan päätöksentekuelimen) päätöksellä. Palvelurikemaksujen soveltamiseksi ja tulkinnan varaisuuden vähentämiseksi palvelurikemaksuja on tarpeellista muuttaa kohdan 1 ja 9 osalta. Samalla muita kohtia ja soveltamista selkeytetään. Palvelurikemaksujen muutoksella mahdollistetaan uuden kohdan 1 mukaisten palvelurikemaksujen soveltaminen Tilaajan dataan perustuen. Muutoksella on tarkoitus ohjata

liikenteenharjoittajan toimintaa suuntaan, jossa ajamattomien lähtöjen minimoimisen lisäksi pyritään siihen, että ajettujen lähtöjen reaaliaikainen seuranta ja häiriötiedotus ovat mahdollisimman kattavat. Tilaajan kannalta muutoksella on tarkoitus erityisesti mahdollistaa kohdan 1 palvelurikemaksujen seuranta mahdollisimman automatisoidusti dataan perustuen.

Perustelut

Nykyisen palvelurikemaksujen kohdan 9 soveltaminen laajasti on vaikeaa muotoilun tulkinnanvaraisuuden takia. Kohdan 9 palvelurikemaksun on ollut tarkoitus ohjata mahdollisimman kattavaan reaaliaikaiseen seurantatietoon, mutta reaaliaikaiseen seurantaan vaadittavan datan kirjautumattomuuden syytä on käytännössä vaikea yksilöidä laajasti. Kohta 9 ehdotetaan poistettavaksi ja kohtaa 1 laajennettavaksi, siten että kohdan 1 palvelurikemaksua voidaan soveltaa mikäli vuoro on ajamaton tai sen tieto puuttuu tilaajan järjestelmästä. Tällöin kaikki ajamattomaksi kirjautuneet lähdöt voidaan käsitellä palvelurikemaksuissa samalla menetelmällä tilaajan dataan perustuen mikäli kyse ei ole virheestä tilaajan järjestelmässä.

Kohdan 8 muotoilua ehdotetaan muutettavaksi siten, että se ei ota tarkkaa kantaa tapaan, jolla poikkeamista ilmoitetaan. Muutos liittyy siihen, että tilaaja on siirtämässä poikkeamista ilmoittamista tilaajan järjestelmään, josta tieto poikkeamista siirtyy myös asiakasrajapintaan esimerkiksi reittioppaan tietoihin. Tilaaja ei näe tarvetta erilliselle sähköpostitse tehtävälle ilmoitukselle mikäli liikenteenharjoittaja ilmoittaa poikkeaman järjestelmään.

Kohtien 5 ja 6 muotoilua selkeytetään.

Palvelurikemaksujen perusteisiin lisätään selkeyden ja käytännön soveltamisen vuoksi kirjaus: *”Listatut palvelurikemaksut ovat sovellettavat enimmäisarvot. Tilaaja voi omalla ilmoituksellaan soveltaa myös pienempää palvelurikemaksua, jättää soveltamatta palvelurikemaksua tai porrastaa maksun suuruutta määrittelemillään kriteereillä. Palvelurikemaksuja ei sovelleta siltä osin, kun niiden peruste on aiheutunut ylivoimaisesta esteestä, johon liikenteenharjoittaja ei ole voinut vaikuttaa.”* Kirjauksen tarkoituksena on mahdollistaa uuden seurantatavan käyttöönotto, siten että seurannasta ei muodostu liikenteenharjoittajalle tai tilaajalle kohtuutonta tilannetta uutta toimintatapaa käyttöönottaessa. Käyttöönotto vaiheessa halutaan kokeilla raportoinnin toimivuutta ja ratkaista mahdollisia ongelmakohtia ennen kun euromääräinen palvelurikemaksu otetaan käyttöön. Käyttöönottojaksen jälkeen euromääräinen palvelurikemaksu voidaan ottaa käyttöön ja käytettävä palvelurikemaksu asetetaan siten, että saadaan haluttu ohjaava vaikutus. Maksimissaan sovelletaan kirjattua palvelurikemaksua, mutta voidaan soveltaa myös tasapuolisesti pienempää arvoa, mikäli haluttu ohjaava vaikutus saadaan sillä aikaiseksi ja muuttaa arvoa myöhemmin käytännön kokemusten mukaan. Maksua voidaan myös tasapuolisesti pienentää, porrastaa tai jättää perimättä tilaajan asettamilla kriteereillä, esimerkiksi poikkeamasta ilmoittaminen tietyn aikamääreen sisällä tilaajan järjestelmään.

Kokousasian liitteenä (liite1) on ote sopimuksen palvelurikemaksuista, johon on korostetulla merkitty lisättävät kohdat ja korostettuna ja yliviivattuna poistettavat kohdat. Kokousasian liitteenä (liite2) on myös sovellettavat palvelurikemaksut, mikäli muutoksesta päätetään päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöksellä muutetaan palvelurikemaksut liitteen 2 mukaisiksi nykyisissä sopimuskohteissa 1, 2, 3, 4, 7, 9, Asikkala ja Padasjoki. Kohteiden 8 ja

palveluliikenne nykyisissä sopimuksissa ei ole käytössä palvelurikemaksuja ja niiden osalta sovellettavat palvelurikemaksut huomioidaan tulevissa sopimuksissa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Muutoksen arvioidaan parantavan liikenteestä kerättävän datan kattavuutta ja sen myötä lisäämään reaaliaikaisen seurannan luotettavuutta. Muutoksen arvioidaan ohjaavan liikenteenharjoittajia puuttumaan nopeammin esimerkiksi ajoneuvolaitteiden vikoihin. Muutoksella arvioidaan olevan pitkällä aikavälillä vaikutuksia palvelun ja matkustajainformaation laatuun. Muutoksella ei arvioida olevan merkittävää taloudellista vaikutusta joukkoliikenneyksikön talouteen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Koiviston auto Oy, Lehtimäen liikenne Oy, Bus Travel Oy Reissu Ruoti